

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar,
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 12 MAART.

NIEUWJAARSGIFTEN

AAN PIUS IX.

11de LUST

Bedrag der vorige lijsten,	fr. 4437,43
M ^r en M ^{me} N te Bilsen om den zegen te vragen over hun kind dat zich bereidt tot de eerste H. Communie.	5,00
Eenen onbekende van Widoye vraagt den zegen van den H. Vader,	5,00
Total,	fr. 4447,43

Wij sluiten heden onze lijst der nieuwjaars giften aan den H. Vader, op het bedrag van fr. 4447,43. Wij kunnen deze gelegenheid niet laten voorbij gaan zonder onze hartlijken dank uit te drukken aan al degenen die ons hunne giften toevertrouwd hebben voor den H. Vader en voor het algemeen Concilie. In geen der vorige jaren hebben onze lijsten zooveel opgebracht als dit jaar. Tot eere van het arrondissement Tongeren en omstreken, kunnen wij bestatigen, dat de opbrengst der Nieuwjaarsgiften in 1870, van meer dan duizend franken de lijst van 1869 overtreft.

Wij hebben de som van fr. 4447,43 gestort in handen van den voorzitter van het diocesaansch comité der pauselijke werken te Luik.

De nieuwe wet op de kerkraden.

Voor aler wij onze bemerkingen maken op de nieuwe wet nopens de Kerkraden, verklaren wij nog eens dat het eene katholieke en onveranderlijke leerling is, die zegt: « Dat » de Kerk eene ware, volmaakte en volkomen » vrije samenleving is; dat zij hare eigene en » gestadige rechten geniet zooals zij die van » haren goddelijken insteller ontvangen heeft; » dat het aan de burgerlijke macht niet behoort » te bepalen welke de rechten zijn van de » Kerk, en de pelen te stellen binnen de welke » zij die rechten mag uitoefenen. »

Deze leerling vast staande, gaan wij nu eenige bemerkingen maken op de nieuwe wet.

EERSTE BEMERKING.

De Kerkraden, die al de formaliteiten van de nieuwe wet ten alle tijden en in alle omstandigheden stiptelijk zullen volbrengen, zullen eenig recht behouden om in buitengewone gevallen wat onderstand te bekomen van de gemeente, provincie of van den Staat. Maar bemerk dat het volbrengen van die formaliteiten jaarlijks aan elke kerk, de eene door de andere genomen, 100 a 150 franken zal kosten. Daar al die haarklieverijen van

DE VADERVLOEK.

LOSSE BLADEN UIT L. MUELBACH'S WERK
BENJOWSKY.

(Vervolg.)

Hij sloeg de oogen neêr, en een lichte blos vloog over zijn gezicht.

— Neen, majesteit, zegde hij schier bedeesd, ik heb niets schriftelijks bij mij. De schriftelijke depeches en berichten zullen volgen, ook zal gelijk mij de veldmaarschalk zegde, de aartshertog zelf te Weenen komen.

— En hebt gij ons verder niets te melden? vroeg de keizerin. Zijt gij ten einde met uw bericht?

— Om u te dienen, majesteit, ik ben ten einde.

— Graaf Wirba zal bovendien rust behoeven, zegde de keizer, zich een weinig tot zijne gemalin buigende. Hij is, na aan den slag deel te hebben genomen, dadelijk van het slagveld vertrokken en langer dan vier-en-twintig uren niet van het peerd geweest.

De keizerin knikte den graaf een genadigen groet toe.

— Ga, graaf, en neem rust, zegde zij minzaam. Ik dank u voor uw bewezen lever, en zal in gunst aan u denken.

Zij reikte hem de hand, en graaf Wirba liet zich, naar de oud spaansche etikette, die nog aan het hof van keizerin Maria-Theresia in volle streghid bestond, op een knie neder, om de keizerlijke hand verbiedig aan zijne lippen te drukken.

— Kom, graaf, zegde de keizer, ik wil u aan mijnen adjudant overgeven en hem dringend aanbevelen voor u te zorgen. Hij verwacht u

het Gouvernement toch maar uitgevonden zijn om overal zijnen neus in te steken en om de heeren pastoors en Kerkraden te kwelen, kunnen al de Kerkraden, die jaarlijks een overschot van rond de 500 fr. hebben, zonder eenig gevaar afzien van alle recht tot onderstand en het Gouvernement met al zijne formaliteiten laten loopen. Het is toch zoo loflijk, in vrijheid en onafhankelijkheid te leven.

Maar, zal iemand zeggen, wat zal men dan doen, als er onvoorziene groote werken en uitgaven zullen moeten gedaan worden. Zie hiertoe de

TWEDE BEMERKING.

Al de Kerkraden, die op hun eigen willen bestaan, en vrij zijn van de gouvernementeele moeialerij, behooren een fonds de réserve of spaarkas te maken voor buitengewone gevallen, bijv. voor groote herstellingen aan het dak of gebouw der kerk.

Om die spaarkas gemakkelijk te voorzien, moet er niet anders gedaan worden dan gedurende 28 jaren enkelijk de 100 of 150 fr., die men toch jaarlijks zal moeten betalen, indien de nieuwe wet stipt uitgevoerd wordt, uit te geven op interest en altijd interest van interest te doen opbrengen.

Men zal aldus op 14 jaren een kapitaal hebben van	fr. 2,000
Op 28 jaren een kapitaal van	6,000
Op 42 jaren »	12,000
Op 56 jaren »	24,000
Op 70 jaren »	48,000
Op 84 jaren »	96,000
Op 98 jaren »	192,000

DERDE BEMERKING.

Men zal misschien vragen: waar kan dat geld met volle zekerheid geplaatst worden? Wij antwoorden hierop: Niet in de handen van ons Gouvernement, met obligatiën op den Staat te koop; want dit ware zich wederom in de klauwen van den leeuw werpen; maar men neme voor dit geld obligatiën van goede ijzeren wegen, die van vijf tot zes ten honderd jaarlijkschen intrest opbrengen, en, bij uittolting der uit te betalen tittels, bijna het dubbel kapitaal teruggeven. Daar zal het gespaard geld in veiligheid zijn en jaarlijks over de 6 % interest opbrengen.

VIJFDE BEMERKING.

Misschien zullen er eenige heeren van den eener of anderen Kerkrad zeggen: Onze kerk is toch zoo arm. Wij hebben nauwelijks 500 a 550 fr. overschot, na dat alle kosten, lasten en jaarwedden betaald zijn. Wij antwoorden hierop: dat arme kerken dikwijls groote handgiften krijgen om kerkkleeders, allaren, biechtstoelen, schilderijen en andere

reeds hier, in den kleinen korridor

De keizer ging haastig door het kabinet en opende de deur van den korridor, terwijl hij den graaf wenkte hem te volgen.

Juist had deze achter den keizer den drempel overschreden, toen Maria-Theresia's heldere en gebiedende stem den keizer weer tot zich riep. Frans beduidde toen met vluchtige woorden zijn buiten wachtenden adjudant, den graaf Wirba te geleiden en voor hem te zorgen; daarop ging hij weer het kabinet binnen en duwde de deur achter zich dicht.

Maria-Theresia, wier gelaat in 't bijzijn van den graaf zelfs geen oogenblik zijne siere kalmte en weerdigheid verloren had, ging nu met opgewekt gezicht en schitterende oogen haren gemaal te gemoet.

— Thans zijn wij alleen, riep zij heftig, nu wil ik de waarheid weten. Is het mogelijk, dat het ongeluk weder over ons komt en wij nog niet genoeg schande geleden hebben? Hebben wij andermaal een slag verloren? Heeft de booze man ons werkelijk overwonnen?

— Neen, Theresia, neen, zegde Frans leeder, terwijl hij, wel wetende dat dit voor eene liefderlijke gade het beste berustingsmiddel was, zijne armen om haren hals sloeg en haar innig tegen zich drukte. Ik bid u, lieve keizerin, en meesters, stort een weinig zachtaardigheid en geduld in uw fier en keizerlijk hart en denk er aan, dat gij u gezond en sterk moet houden. Zoo wij veldslagen en provinciën verliezen, betekent dit overigens niets, want veldslagen kunnen wij weder winnen en provinciën heroveren, maar als onze schoone groote en heerlijke keizerin ziek werd, zou dit een onoverkomelijk ramp zijn.

— Ach, Frans, riep de keizerin met haar schoon hoofd vermoed op den schouder van

kostelijke meubels en versieringen te koop. Wij kunnen menige zulke kerken in de steden en op de buitenparochiën noemen. Hier hangt veel af van den lever en goeden wil. En toch zullen er velen nog liever in eenen geringen staat, ja zelfs in armoede leven, dan hunne knie buigen voor het gouden kalf van den Staat. En bemerk altijd, dat al, wat men in de spaarkas niet wil storten, voor kosten van schrijven en vrijven zal moeten uitgegeven worden.

VIJFDE BEMERKING.

Eindelijk, wij zijn overtuigd dat de nieuwe wet op de Kerkraden met slechte inzichten uitgevonden is, maar dat zij menige katholieken, indien zij hert hebben en moed toonen, kan verlossen uit de slavernij van het gouvernement.

De liberale Associatie te St-Truiden.

Men leest in het *Recht* van St-Truiden:

Daar wij aan onze geëerde lezers het nieuws, dat zich in de stad opdoet, moeten mededeelen, zoo zullen wij nog eenige korte woorden zeggen over de jonge liberale associatie van den *Capucienbaerd*.

M. notaris Vanham is tot president en M. Vanwest-Rausch, uit den ENGEL, is tot geheim schrijver van de liberale associatie gekozen geworden.

MM. Vanheer, T. Peters, Ch. Chantraine, van Melver, Bellefroid, van Zeperen, Hoebaers, van Velm, Vroonen, van Gelinden, enz., zijn leden van de commissie der liberalen. Dat zal wel gaan, *ça ira*.

Gelijk elkeen het zien kan, M. notaris Vanham, die in de laatste kiezing *schuen* niets willen te doen hebben met de jonge liberalen, met MM. Peters, Gilis en compagnie, is thans geheel en publiek bekeerd, publiek is zijne verzoening gelijk zijne bekeering; ook wordt M. notaris Vanham hoog geprezen en verheven in het goddeloos blaize van Tongeren, ja, M. Vanham is nu de president, de aanleider, de mentor van MM. Peters, Gilis en compagnie.

Zullen deze bekeering in deze verzoening, zal de wierook van den priesteret van Tongeren, zal de medehulp van MM. Ch Chantraine en Vroonen, zal het presidentschap van den *Capucienbaerd* de politieke zaken van M. notaris Vanham herstellen?

Wij gelooven het niet en om goede redenen. Wij gelooven integendeel dat de kans van M. Vanham aan de kans van MM. Peters, Gilis en compagnie zal gelijk worden.

MM. Peters, Gilis en compagnie bekwamen geene 100 stemmen in de laatste kiezing, daar M. Vanham er 150 bekwam. Van waar

haren gemaal leunende, ach, Frans, ik wilde dat ik geen keizerin was, dat ik mij niet om gevechten en oorlogszaken had te bekommeren, maar met u, mijn bartelijk geliefden keizer, en met de kinderen stil en huislijk kon leven en mij volstrekt niet met de zaken der wereld behoeft te bemoeien. Ik ben hef moede keizerin te zijn en te moeten regeeren. Ik begrijp nu volkomen, dat mijn groote voorvader, keizer Karel V, de kronen van zijn hoofd nam en in een klooster ging om rust te hebben.

— Het hangt slechts van uwe majesteit af, het voorbeeld van uw grooten voorvader te volgen, zegde Frans met een goehartigen glimlach. Ontbied uwe ministers en staatsbeambten hier in de burg; verzamel uwe kinderen en huisofficieren in de troonzaal, en verklaar dan dat ge van dit uur af plechtig afstand van de regeering doet, uw oudsten zoon Jozef, die immers reeds zestien jaren telt, tot uwen opvolger benoemt, en u geheel en voor altijd in het bijzonder levon terugtrekt. Dan zijn wij vrij en kunnen morgen met onze kinderen naar mijn groothertogdom Toskane vertrekken, om daar, te Florencië, een stil, aangenaam, behagelijk leven te leiden.

De keizerin had, terwijl hij sprak, langzaam haar hoofd van zijnen schouder opgeheven, en haar gelaat vroeger week en smachtend, had nu eene siere, verstoerde uitdrukking aangenomen.

— En dat waagt mijn gemaal mij voor te stellen? riep zij met luide, heftige stem. Meent uwe majesteit werkelijk, dat ik zoo klein en lafhartig zou zijn, mij aan den last te onttrekken, dien het lot mij heeft opgelegd? Meent gij, dat ik aan de wereld de boosaardige vreugd zou gunnen, te zeggen « De vrouwen zijn niet geschapen om te heerschen en te regeeren. Maria-

kwam dat verschil ten voordeele van M. Vanham? Dat kwam omdat M. Vanham tot toen doorging in de oogen, in de opinie van een zeker getal katholieke kiezers, voor een liberaal die maar den naam had van liberaal zonder echte liberaal te zijn, een liberaal van eene gansche andere koleur als MM. Peters, Gilis en compagnie met dewelken hij zich ook niet wilde op rang zetten in de laatste kiezing. Maar nu is hij den *president* geworden, hij is de aanleider van MM. Peters, Gilis en compagnie met dewelken hij zich ook niet wilde op rang zetten in de laatste kiezing. Maar nu is hij den *president* geworden, hij is de aanleider van MM. Peters, Gilis en compagnie, hij verklaart publiek en aan elkeen dat hij is wat zij zijn. Nu dan en daarom zal M. notaris Vanham in de volgende kiezing de 50 stemmen, welke hij boven de heeren Peters, Gilis en compagnie bekwam, verliezen met hen en door hen zal hij onder de 100 dalen, zonder dat zij door hem er boven zullen klimmen.

De barometer duidt dan slecht weder aan voor M. notaris Vanham. Al is hij ook president van den *Capucienbaerd*, van MM. Peters, Gilis, Vroonen, Chantraine en *tutti quanti*, M. Vanham is toch van charybdis in scylla gevallen, van den wal in de sloot geraakt, van erg in erger getuimeld. *Tant pis pour lui*, en ook voor hen die het woord van Taleyrand: *Messieurs, surtout pas de zèle*, niet genoegzaam begrepen hebben.

De minister van financiën heeft in de zitting der Kamer van verleden donderdag een wetsontwerp neergelegd behelzende:

1° Afschaffing van den impost op het zout; 2° afschaffing van de inkomrechten op den visch; 3° vermindering der taks op 10 centiemen voor de brieven binnen het land; 4° vermeerdering der accijns rechten op den brandewijn ten cijfer van fr. 4,35 per hectoliter der belastbare kuipen.

Deze laatste schikking is bestemd om door eene vermeerdering van inkomsten het verlies te vergoeden hetwelk voor de schatkist zal ontstaan uit de drie eerste hervormingen. Deze vermeerdering wordt door het gouvernement geschat op 7 à 8 millioenen.

Brief van Mgr. Hermillod.

Mgr. Hermillod heeft aan het *Journal de Genève* eenen brief gezonden, welke tot doel heeft de gezegden van dit dagblad, opzichtsens de houding der bisschoppen in het Concilie, terecht te wijzen. Ziehier eene zinspeld uit dien brief: « ... Gij veroordeelt het Concilie van verre en

Theresia is ook niets meer dan eene vrouw, en daarom legt zij de kroon neêr en treedt in het bijzonder leven terug u Neen, ik wil aan de wereld bewijzen, dat ik meer ben dan eene gewone vrouw, ik wil haar bewijzen dat ik de kracht en den wil heb den last der kronen, welke mij door de genade Gods en den wil mijns vaders ten deel zijn gevallen, met fier hoofd en gelaten zin te dragen, en dat eene vrouw even moedig, trouw en vast als een man de teugels der regeering weet te houden en te besturen. Neen, heer gemaal, spreek mij niet weder van afstand doen en het benoemen eens opvolgers. Maria-Theresia blijft wat zij is, zelfregerende keizerin, en ze heeft volstrekt geen lust haar keizerinschap op te geven, om eene kleine aartshertogin van Toskane te worden.

— Dit was het immers maar, wat ik hooren wilde, riep de keizer goehartig glimlachende; ik wilde slechts mijne dierbare keizerin uit hare sentimenteele stemming rukken en maken, dat zij zich zelve bekoort en veroordeelt wegens haren lust om afstand te doen en hare kloostergedachten, naar 't voorbeeld van haar grooten voorvader. Ik wilde, dat de keizerin doen zou, wat ik niet durf; zichzelf bekoornen en tot reilen stellen wegens haar kleinmoedigheid!

— En gij hebt uitmuntend uw doel bereikt, mijn groote en goede keizer, riep de keizerin, haar schoonen arm om den hals haars gemaals slaande. Gij zijt mijn keizer, en Maria Theresia buigt met liefde en gehoorzaamheid voor u en erkent u als haren heer en gebied.

— Maar zij wil toch niet eenvoudig de gemalin van haren heer zijn, en zich tevreden stellen met de kleine groothertogin van Toskane te worden, zegde de keizer, haar vriendelijk toeknikkende. De keizerin lachte.